

Aan Provinciale Staten

**Onderwerp Wensen en bedenkingen overbruggingslening Avantium
Renewable Polymers B.V.**

Dossiernummer	K75966
Documentnummer	2024-157590
Datum GS	26-11-2024
Behandelaar	Wiersma, Gerwin
Telefoonnummer	06 - 50746496

Geachte Statenleden,

Aanleiding

Met deze brief informeren we u over ons voornemen om een lening van maximaal € 10 miljoen te verstrekken aan Avantium Renewable Polymers B.V. (ARNP). De lening maakt deel uit van een integraal financieringspakket ten behoeve van de opstartfase van de FDCA flagship fabriek van ARNP te Delfzijl.

Ten behoeve van de risico's van deze lening worden middelen gereserveerd uit Fonds Provinciale Meefinanciering.

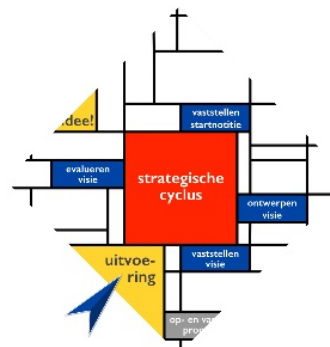
We leggen dit voornemen graag aan uw Staten voor zodat we uw eventuele wensen en bedenkingen mee kunnen nemen bij de definitieve besluitvorming over de lening aan ARNP.

Rol PS

Op grond van artikel 18 lid 3 sub a van de Financiële verordening nemen GS pas een definitief besluit over het verstrekken van een lening in het kader van de publieke taak nadat uw Staten in de gelegenheid zijn gesteld wensen en bedenkingen te uiten. Bij ons besluit over deze lening houden we rekening met uw wensen en bedenkingen.

De lening voldoet aan het Afwegingskader Publiek Vermogen Groningen zoals door uw Staten goedgekeurd in januari 2014. De motivatie hiervoor is opgenomen in de bijlage.

Het project levert een belangrijke bijdrage aan de hoofddoelen van de door uw Staten vastgestelde Economische Visie 2035:

- Het vergroten van het verdienvermogen van de Groninger economie;
- Een circulaire economie waarin de waarde van producten, materialen en hulpbronnen zo lang mogelijk in stand blijft;
- Een toekomstbestendige arbeidsmarkt en een sterk vestigingsklimaat.

Nadere toelichting

Avantium Renewable Polymers (ARNP) is een dochter van Avantium N.V., een Nederlandse beursgenoteerde onderneming met baanbrekende technologieën voor het versnellen van de transitie naar hernieuwbare en circulaire producten. Eén van die technologieën is ondergebracht in ARNP dat zich richt op de ontwikkeling van bioplastics (PEF). Deze plastics betekenen een doorbraak in de ontwikkeling van de circulaire economie. Middels gepatenteerde technologie wordt fructosesiroop (gewonnen uit graan en mais) omgezet in FDCA (furaandicarbonzuur) dat dient als grondstof voor (polyethyleenfuranoaat) PEF. PEF is een duurzaam circulair plastic met technisch superieure eigenschappen ten opzichte van conventionele plastics zoals PET in termen van CO2 voetafdruk, houdbaarheid van producten en recyclebaarheid.

In 2022 is ARNP gestart met de bouw van de eerste commerciële, 'grote', bioplastic fabriek in Delfzijl voor de productie van FDCA. ARNP toont met deze zogenaamde flagship fabriek aan dat de technologie op commerciële schaal werkt. De fabriek is inmiddels mechanisch gereed en op 22 oktober jl. feestelijk geopend door Koningin Máxima.

Waarom is extra financiering nodig?

Avantium heeft tijdens de bouw aanzienlijke kostenstijgingen ondervonden als gevolg van onverwacht hoge prijsstijgingen en vertragingen, waar vergelijkbare bouwprojecten in dezelfde periode ook mee te maken hebben gehad. De FDCA flagship fabriek is inmiddels gebouwd, opgeleverd en geopend, maar draait nog niet. ARNP is nu bezig met de ingebruikname en de opstart van de verschillende onderdelen van de fabriek. Verwacht wordt dat de FDCA flagship fabriek in 2025 zal gaan produceren.

Naast verkoop van producten uit de flagship fabriek is het verdienmodel van ARNP vooral de licencering van de technologie aan partijen die full scale FDCA fabrieken willen bouwen. De verwachting is dat de verkoop van licenties pas op gang zal komen nadat de fabriek bewezen heeft FDCA te kunnen leveren. Om de periode tot break-even te overbruggen heeft Avantium extra financiering nodig. De markt schat de totale extra financieringsbehoefte van Avantium tussen € 35 en € 60 miljoen.

Waarom een lening van de provincie?

Uitgaande van het 'worst case' scenario voor ARNP van € 60 miljoen willen we een lening van maximaal € 10 miljoen verstrekken als onderdeel van het totale financieringspakket. Het succesvol afronden van dit flagship project achten we van groot strategisch belang voor het realiseren van de ambities uit onze economische visie 2035. In een tijd waarin het concurrentievermogen van de bestaande industrie door wereldwijde

ontwikkelingen onder grote druk staat, is extra inzet op de ontwikkeling van innovatieve industrie met toekomstbestendig en duurzaam verdienvermogen in onze ogen noodzakelijk. De bouw van de flagship fabriek heeft een grote maatschappelijke regionale impact in termen van werkgelegenheid (60 - 70 FTE) en bijdrage aan de circulaire economie. Daarnaast is de flagship een wereldwijde showcase van innovatieve FDCA productie en zet het project de regio internationaal op de kaart op het gebied van groene chemie en circulaire industrie. Zwaarwegende argumenten voor het verstrekken van de lening zijn dat:

- het verstrekken van een lening de mogelijkheid biedt om de binding van het technologiebedrijf Avantium aan de regio te versterken en de betekenis van het bedrijf voor maatschappelijke impact en toekomstig verdienvermogen van de regio verder te vergroten. Afspraken daarover worden opgenomen in de leningvoorwaarden en tevens zetten we samen met Avantium een werkgroep op om dit uit te werken.
- het niet verstrekken van de lening vergroot het faalrisico van het vlaggenschipproject. Zowel voor banken (vreemd vermogen verschaffers) als voor de aandeelhouders is een belangrijke voorwaarde namelijk dat Avantium voldoende risicodragende financiering inbrengt. Consequentie van het falen van de ARNP flagship in Delfzijl is dat het in de afgelopen jaren met Chemport Europe zorgvuldig opgebouwde imago van Groningen als dé vestigingslocatie voor high tech groene chemiebedrijven serieuze schade oploopt.

De business case van de ARNP flagship lijkt goed en deskundigen zijn positief dat de fabriek gaat leveren wat is beloofd. Een vorm van marktfalen leidt er echter toe dat in de praktijk dergelijke investeringen zonder publieke financiering en garanties onvoldoende van de grond komen door hun innovatieve en daarmee inherent risicovolle karakter. Ook dat speelt mee in onze overwegingen om als provincie een lening te verstrekken.

De regio investeert fors in ARNP

We hebben als regio tot nu toe fors bijgedragen aan de ontwikkeling van de flagship fabriek. In 2022 heeft het Noordelijk Consortium Bio Plastics Investment Groningen B.V. (BPIG, bestaande uit GSP, IFG, NOM en Groninger Groeifonds) een aandelenbelang verworven in ARNP. Naast de financiering van BPIG (in totaal € 22,5 miljoen) heeft de provincie Groningen namens het Nationaal Programma Groningen een subsidie verstrekt van € 7,5 miljoen. Begin 2023 heeft ook Stichting Fonds Leefbaarheid, Zorg en Energie Groningen (Fonds Nieuwe Doen) een lening verstrekt van € 2,5 miljoen. De regionale financiering en subsidie bedraagt daarmee € 32,5 miljoen op een totale financieringsbehoefte van circa € 255 miljoen (13%).

Voor het aanvullende financieringsvraagstuk van € 35 tot € 60 miljoen verwacht Avantium naast de lening van de provincie additionele financiering aan te trekken in de vorm van aandelenkapitaal, leningen en bankfinanciering. Op dit moment van schrijven is deze financiering nog niet definitief aangetrokken maar wel worden de onderstaande elementen uit het financieringspakket aangekondigd door Avantium.

- Avantium heeft toezeggingen ontvangen voor extra leningen door banken en de Nederlandse ondernemer Pieter Kooi van in totaal € 25 miljoen.
- Avantium heeft het voornemen een aandelenemissie te doen.

Bij de definitieve besluitvorming over de provinciale lening zullen we het totale, dan bekende financieringspakket van Avantium meenemen.

Een unieke situatie vraagt om zorgvuldig maatwerk

Het verstrekken van een lening als voorliggend doet de provincie alleen in uitzonderlijke situaties en is maatwerk. De Provincie en de NOM hebben een aantal afspraken gemaakt over de wijze waarop een dergelijke lening gefaciliteerd zou kunnen worden. Deze afspraken zijn vastgelegd in de Lastgevingsovereenkomst en een bijbehorend addendum. De werkwijze is inmiddels met succes toegepast op meerdere strategische investeringsprojecten en acquisities, zowel van MKB als van grote ondernemingen (onder andere Shine Medical Veendam en BioBTX Delfzijl).

De NOM heeft in overleg met ARNP en de provincie een investeringsvoorstel opgesteld. Het investeringsvoorstel is getoetst door de Investeringscommissie (IC) van de NOM en met positief advies aan ons voorgelegd.

Hoe gaan we om met de financiële risico's?

De NOM heeft tevens een inschatting gemaakt van de financiële risico's van de lening. Het gaat naar het oordeel van de NOM om een lening met een laag risicoprofiel, wat neerkomt op een risicopercentage van 10%. Het risico voor de provinciale lening wordt volgens de NOM beperkt door een aantal factoren. ARNP heeft voor beide klantgroepen (afnemers van FDCA en licentienemers) een goede en substantiële pijplijn. Zo heeft ARNP voor 98% van de capaciteit van de flagship reeds 'conditional offtake' contracten getekend.

De maximaal te verstrekken lening bedraagt € 10 miljoen. De lening wordt verstrekt uit onze tijdelijk overtollige liquide middelen. De omvang van het risico dat annex is met deze lening is berekend op € 1,27 miljoen. Dit bedrag is bepaald door 10% (risicopercentage) te nemen van de hoofdsom van de lening ad € 10 miljoen vermeerderd met de opgeschorte rentebetalingen ad € 0,27 miljoen. Wij stellen voor dit bedrag te dekken uit de middelen voor het Fonds Provinciale Meefinanciering.

Afsluitend

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Groningen, 4 decceber 2024

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

René Paas

Hans Schrikkema

Bijlagen

Nr.	Titel	Doumentnummer
1	Motivatíe afwegingskader publiek vermogen	2024-157596
2		
3		